

СТАН ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ РИНКУ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ

Постановка проблеми. Харчова та переробна промисловість на сьогодні в значній мірі визначає розвиток економіки України та займає провідне місце в структурі промислового виробництва країни. За обсягом реалізованої продукції галузь займає перше місце серед всіх галузей промисловості з часткою більше 20 % в загальному обсязі промисловості України [1].

Розвиток вітчизняної індустрії виробництва продуктів дитячого харчування є одним з найважливіших питань, які потребують першочергового вирішення на державному рівні, так як збалансоване та якісне харчування для дітей є не тільки необхідною умовою нормального розвитку дитячого організму, а й важливим фактором забезпечення продовольчої безпеки країни.

На сучасному етапі підприємства дитячого харчування функціонують у відкритому конкурентному середовищі, самостійно налагоджують господарські відносини з учасниками ринку і виробляють таку продукцію: сухі адаптовані молочні суміші, сухі молочні продукти, спеціальні рідкі чи пастоподібні молочні продукти, плодоовочеві консерви та соки.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми функціонування підприємств харчової промисловості України та її окремих галузей висвітлені в наукових працях Котлер Ф., Портер М., Ламбен Жан-Жак, а також такі вітчизняні вчені, як Гаркавенко С.С., Солов'йов І.А., Старостіна А.О. та ін. За роки незалежності проблема розвитку галузі дитячого харчування знайшла своє відображення в роботах таких науковців, як: Говорушко Т.А., Юрик Я.І., Яцунь О.М. Роботи були присвячені проблемам визначення потреби в продуктах дитячого харчування, співвідношення попиту та пропозиції на ці продукти, перспективам розвитку галузі. Регулярно висвітлює проблему даного ринку український журнал «Бізнес» в своїх оглядах.

Міністерство аграрної політики України ініціює розробку програми розвитку дитячого харчування до 2020 року. Поставлена проблема вимагає подальших наукових досліджень.

Формулювання завдання дослідження. Метою дослідження є визначення найбільших світових ринків дитячого харчування та проведення їхнього аналізу. А також визначення потреби в продуктах дитячого харчування, перспективи розвитку галузі, співвідношення попиту та пропозиції на ці продукти.

Виклад основного матеріалу дослідження. Незважаючи на складну економічну ситуацію та обмеження імпорту української продукції, підприємства харчової та переробної галузі в 2014 р. досягли позитивних результатів. Для збереження перспективності та привабливості розвитку дитячого харчування в Україні обумовлене можливістю зростання обсягів його виробництва і реалізації за рахунок розширення контингенту споживачів та освоєння нових сегментів ринку. Попит на ринку дитячого харчування в Україні обумовлений в першу чергу незадоволеною потребою в продуктах дитячого харчування при зростаючому попиті на них. Аналіз ринку продуктів дитячого харчування на сьогодні свідчить про тенденцію його поступового покращення. Споживачі висувають все більш жорсткі вимоги до продуктів дитячого харчування. Першочерговими вимогами до молочних продуктів для дітей є свіжість та висока якість, які суворо контролюються органами державної влади. Ціна перестала бути вирішальним чинником вибору, поступившись місцем таким факторам: склад продукту, безпечність споживання, неалергенність, збагачення вітамінами і мінеральними речовинами.

Лідерами з виробництва харчової продукції залишаються спеціалізовані підприємствами дитячого харчування [2].

До головних учасників цього ринку належать: ПАТ «Хорольський молочноконсервний комбінат дитячих продуктів» (Полтавська обл.) – сухі молочні продукти; ТОВ «Південний консервний завод» (м. Херсон), ПАТ «Одеський консервний завод дитячого харчування» – плодоовочеві консерви і соки; ВАТ «Галактон», ТОВ «Фірма «Фавор» (м. Київ), ПАТ «АК«Комбінат ТОВ «Люстдорф» (Вінницька обл.), ПАТ «Вімм-Біль-Данн Україна» (Київська обл.), ПАТ «Яготинський маслозавод» «Яготинське для дітей» (Київська обл.), Комунальне підприємство «Міська молочна фабрика – кухня дитячого харчування» (м. Харків) – рідкі та пастоподібні молочні продукти.

Для забезпечення потреб ринку, відповідно до структури споживання, вітчизняними підприємствами для дітей раннього віку виробляються сухі адаптовані молочні суміші - замінники материнського молока, сухі молочні продукти для догодовування та харчування малюків, спеціальні рідкі чи пастоподібні молочні продукти, плодоовочеві консерви, соки, показано на рис.1.

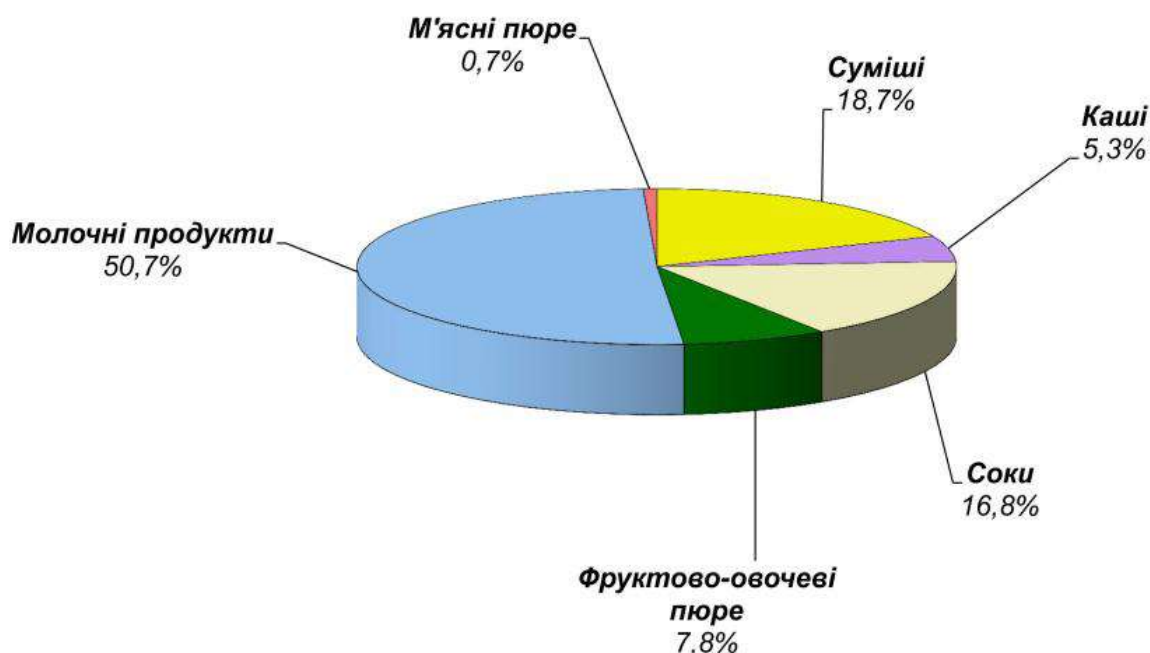

Рис.1. Структура споживання продуктів дитячого харчування промислового виробництва в Україні, 2014 рік

Виробництво зазначеної продукції на цих підприємствах здійснюється в належних санітарно-гігієнічних умовах, а технологічні процеси забезпечують виготовлення безпечної продукції високої якості. Для гарантування якості продуктів дитячого харчування постійно впроваджуються сучасні системи контролювання безпеки та якості, що забезпечує належний підхід до контролю небезпечних чинників, порівняно з традиційними процедурами контролю якості кінцевого продукту.

Слід відзначити, що у внаслідок прийняття «Державної цільової соціальної програми розвитку виробництва продуктів дитячого харчування на 2012-2016 роки» у 2012-2014 роках спостерігалися високі темпи виробництва цієї продукції, показано на рис.2.

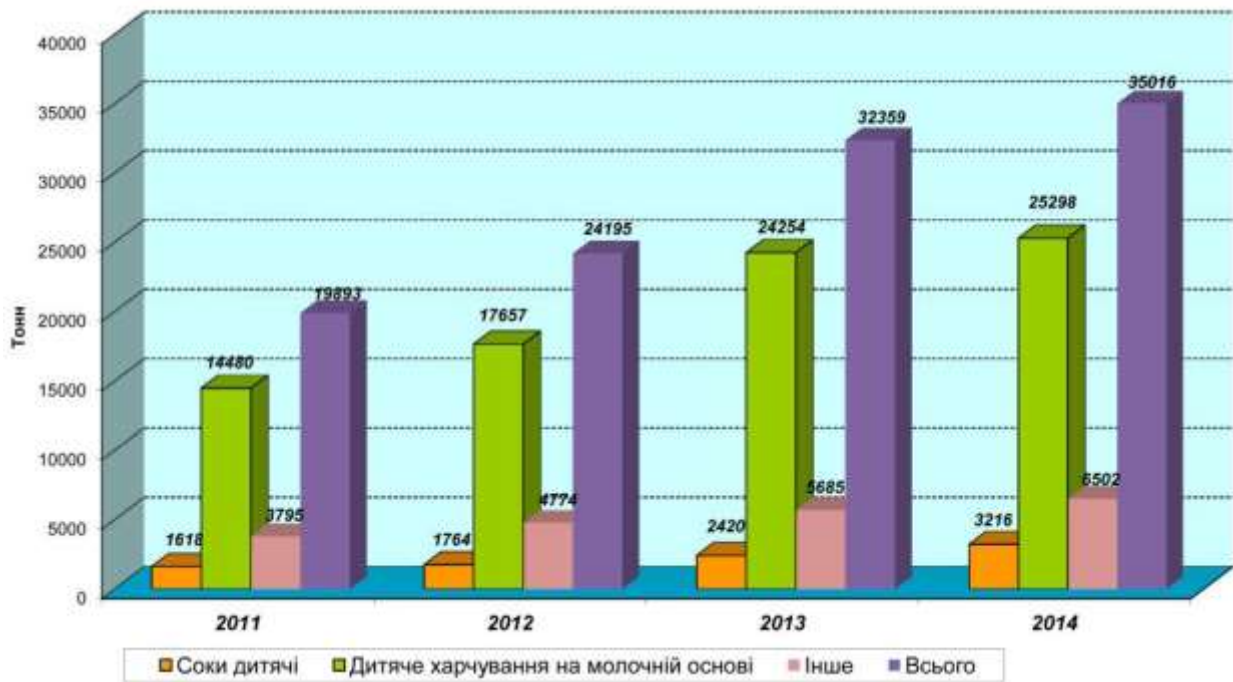

Рис.2. Структура споживання продуктів дитячого харчування промислового виробництва в Україні (2011,2014 роки)

За цей період в Україні значно покращилася ситуація з виробництвом продуктів дитячого харчування. За останні чотири роки динаміка виробництва дитячого харчування в Україні збільшується, спад спостерігається лише у 2011 р. У 2013 р., порівняно з попереднім роком, зростає виробництво продуктів дитячого харчування таких, як: сир кисломолочний та виробів з нього, продукти кисломолочні, соки дитячі, молоко оброблене рідке.

Висновки. На сьогоднішній день, у зв'язку з нестабільною економічною ситуацією в Україні, а також підвищення курсу долара, спостерігається тенденція зниження попиту на імпортовану продукцію. За рахунок цього можна зміцнити позиції на ринку, а також збільшити частки виробництва вітчизняної продукції дитячого харчування.

Анотація. У статті досліджено стан та тенденції ринку розвитку галузі дитячого харчування в Україні та визначені основні позиції на шляху його розвитку.

Ключові слова: дитяче харчування, сухі каші, плодоовочеві консерви, підприємства дитячого харчування, продукція.

Аннотация. В статье исследовано состояние и тенденции развития отрасли детского питания в Украине и определены основные позиции на пути его развития.

Ключевые слова: детское питание, сухие каши, плодоовощные консервы, предприятия детского питания, продукция.

Summary. The article studies the state and tendencies of development of the industry of baby food in Ukraine and identifies the main position in the way of its development.

Keywords: baby food, dry cereals, canned vegetable, baby food companies, products.

Список використаних джерел:

1. Купчак П. М. Харчова промисловість України в умовах активізації інтеграційних та глобалізаційних процесів: монографія / За ред. д-ра екон. наук, проф. Л. В. Дейнеко. – К. : Рада по вивч. прод. сил України НАН України, 2009. – 152 с.
2. Печенога О. Ринок дитячого харчування в Україні/О.Печенога, Т. Нагайцева, Ю.Кіщак/Харчовик.-2012.-№5.-С. 25-30.
3. Вітчизняна індустрія дитячого харчування: сучасний стан та перспективні напрямки розвитку. Режим доступу: <http://www.nubip.edu.ua/node/6391>
4. Печенога О. Ринок дитячого харчування в Україні/О.Печенога, Т. Нагайцева, Ю.Кіщак/Харчовик.-2012.-№5.-50-67 с.

УДК 332.021

Прохорчук С.В.

ІНВЕСТИЦІЇ ЯК РЕСУРС ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В РЕГІОНІ

Постановка проблеми. Актуальність теми дослідження визначається сучасним станом інвестиційно-інноваційної діяльності в Україні в цілому і в регіонах зокрема. В першу чергу, це обумовлено необхідністю створення та вдосконалення регіональних механізмів інвестування інновацій. За останні роки в регіонах накопичений досвід управління інвестиційною діяльністю. На даний момент в Україні формується інноваційна економіка з реальними продуктивними силами і виробничими відносинами. Однак недостатність інвестиційних ресурсів у регіонах вимагає створення регіональних механізмів інвестування у сфері економічної діяльності, пов'язані з самими останніми досягненнями науки і техніки.

В результаті використання механізмів і інструментів в інвестиційно-інноваційну діяльність зростає ефективність досягнень науки і техніки, що, в свою чергу, дозволить вирішувати соціально-економічні завдання на регіональному рівні. Кризова ситуація, що склалася в економіці, в тому числі і в інноваційній сфері, визначає необхідність вибору альтернативних шляхів інноваційного розвитку. Розвиток економіки країни в найближчому майбутньому буде багато в чому залежати від рівня розвитку інноваційної сфери, так як саме вона є головним чинником формування інноваційного потенціалу країни, який дозволяє реорганізувати економіку, розвивати наукомістке виробництво і забезпечувати стійкі темпи економічного зростання. Основні проблеми, з якими стикаються регіони, такі: висока ступінь фізичного зносу основних фондів підприємств, уповільнені процеси регіональних перетворень, низький рівень розвитку інноваційної діяльності, відсутність програм інноваційно-орієнтованого стратегічного планування.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В економічній літературі останніх років багато приділено уваги питанням інноваційної діяльності та інноваційному потенціалу регіонів. Проблемам забезпечення інноваційної діяльності окремих підприємств присвячені роботи науковців: Амоши А.І., Комеліної О.В., Кузнецової А.Я., Кушнарської В.С., Крупки М.І., Федулової Л.В. та інш. Автори одностайно стверджують, що впровадження інновацій стимулює якісні перетворення у виробництві, проте, і потребують значних фінансових вкладень.

Невирішені складові загальної проблеми. Незважаючи на наявність багатьох досліджень з даної тематики, слід відзначити, що виникає потреба вдосконалення та розширення дослідження цієї проблематики, а деякі питання потребують уточнення. Враховуючи, що інновації при відповідному інвестуванні стають все більш основними факторами економічного зростання, зростає необхідність формування регіональної